

Polisförbundet i Stockholms län

Att: Huvudskyddsombudet Emma Cronberg

Svar på begäran om riskbedömning enligt arbetsmiljölagen av förändrade arbetstidsförläggningar

Inledning

Polisförbundet i Stockholms län, genom samordnande huvudskyddsombud Emma Cronberg, har den 10 september 2008 begärt att arbetsgivaren med skyddsorganisationen genomför riskbedömningar på de förändrade arbetstidsförläggningar och förlängda arbetstidsmått som ATA/Polis innebär för anställda inom Polismyndigheten i Stockholms län.

Myndigheten svarade på begäran genom att sammankalla Polisförbundet till ett möte den 29 september 2008. Vid mötet diskuterades det läge som nu råder vid myndigheten inför den 1 oktober 2008 när arbetstidsavtalet träder i kraft.

Polisförbundet kräver i sin anmälan att riskbedömningarna ska vara genomförda "innan effekterna av ATA/Polis träder i kraft", det vill säga före den 1 oktober 2008. Myndigheten anser att myndigheten gjort de nödvändiga riskbedömningar som krävs i samband med framtagningen av den provisoriska arbetstidsförläggningen. Konsekvenserna av den provisoriska arbetstidsförläggningen kommer att beaktas systematiskt under höstens beredningsarbete kring den permanenta arbetstidsförläggningen i myndigheten. Arbetstidsförläggningen kommer att ändras där bedömning görs att allvarig risk för ohälsa föreligger.

Den 29 september inkom Polisförbundet med ytterligare en skrivelse med specificerade frågor kring arbetstidsförläggningen.

Myndigheten besvarar frågorna enligt följande:

1. **Fråga:** Varför har polismyndigheten i Stockholms län valt att inte göra någon riskbedömning i enlighet med det systematiska arbetsmiljöarbetet (AFS 2001:1 8§) när det gäller framtagning av den provisoriska arbetstidsförläggningen ?

Svar: Den 7 mars 2008 slöt Rikspolisstyrelsen och Polisförbundet nya kollektivavtal (på lokal nivå) inom en mängd områden. Bland de nya nationella avtalen återfinns bl.a. det nya nationella arbetstidsavtalet (ATA/Polis).

De nya lokala avtalen gäller inom hela Polisen och parterna på myndighetsnivå (lokal-lokal nivå) är bundna av avtalen. ATA/Polis träder ikraft den 1 oktober 2008 och Polismyndigheten i Stockholms län måste vid det datumet tillämpa det nya kollektivavtalet. I annat fall gör sig myndigheten skyldig till kollektivavtalsbrott.

Sedan den 7 mars har Polismyndigheten i Stockholms län förhandlat den nya arbetstidsförläggningen med de tre arbetstagarorganisationer som är bundna av de nya avtalen.

Myndigheten har överenskommit via förhandlingsprotokoll med samtliga tre organisationer om att myndigheten ska påbörja ett beredningsarbete under hösten 2008 för att ta fram ett nytt förslag till förläggning av arbetstiden i myndigheten. Redan innan sommaren kunde parterna konstatera att resultatet av beredningsarbetet sannolikt inte skulle kunna hinna presenteras innan den 1 oktober. Parterna enades därför om att fr.o.m. den 1 oktober införa en ny arbetstidsförläggning som ska gälla under begränsad tid. Efter det att beredningsarbetet är färdigt kommer ett nytt förslag till arbetstidsförläggning att presenteras.

Polismyndigheten i Stockholms län har varit tydlig med att arbetstidsförläggningen i myndigheten ska beredas partsgemensamt. Myndighetens uppfattning är att parterna är överens om att det under beredningsarbetets gång ska råda en i tid begränsad arbetstidsförläggning. Myndighetens uppfattning är vidare att parterna har varit överens om att beredningsarbetet ska omhänderta de frågeställningar som huvudskyddsombudet nu gör gällande.

Under den provisoriska arbetstidsförläggningen har myndigheten valt att följa huvudreglerna i avtalet om korta arbetspass och långa viloperioder. Denna arbetstidsförläggning är enligt forskningen mycket mer hälsosam än en arbetstidsförläggning som innehåller längre arbetspass och kortare viloperioder. Avtalet har även tagit höjd för EG:s arbetstidsdirektiv samt svensk arbetsmiljölagstiftning.

Med anledning av att myndigheten under den provisoriska tiden har valt att följa huvudreglerna i avtalet och att de måste anses vara mer arbetsmiljövänliga än alternativet, som bl.a. Polisförbundet har fört fram, att istället förlänga arbetspassen och förkorta viloperioderna har myndigheten inte ansett det vara nödvändigt att göra en riskbedömning i enlighet med AFS 2001:1. Den aktuella arbetstidsförläggningen är dessutom provisorisk och parterna i myndigheten har genom förhandlingsprotokoll förbundit sig till att genomföra ett beredningsarbete under hösten 2008. Detta har i sin tur i de aktuella frågorna medfört att det inte har gjorts någon riskbedömning inför den provisoriska arbetstidsförläggningen.

2. **Fråga:** Har Polismyndigheten i Stockholms län för avsikt att göra riskbedömning i enlighet med det systematiska arbetsmiljöarbetet (AFS 2001:1 8§) i frågan och i så fall hur och när ?

Svar: Myndigheten har för avsikt att aktualisera frågan om riskbedömning under det beredningsarbete som ska påbörjas snarast och pågå under hösten 2008.

3. **Fråga:** Varför har Polismyndigheten i Stockholms län valt att inte låta arbetstagare vara med och få inflytande och ett ökat ansvar när det gäller framtagningen av den provisoriska arbetstidsförläggningen ?

Svar: Myndigheten anser att arbetstagarna ska vara med och få inflytande och ett ökat ansvar vad gäller deras egen arbetstidsförläggning. Myndigheten har förhandlat den nya provisoriska arbetstidsförläggningen med samtliga berörda arbetstagarorganisationer. Arbetstagarorganisationerna företräder arbetstagarna. Myndigheten och arbetstagarorganisationerna har kommit överens om att den provisoriska arbetstidsförläggningen ska vara så lik den tidigare arbetstidsförläggningen som möjligt.

Den provisoriska arbetstidsförläggningen har processats fram genom förhandling mellan myndigheten och arbetstagarorganisationerna och är således något som parterna i myndigheten har varit överens om. Arbetstagarna kan ges inflytande och ökat ansvar i det beredningsarbete som kommer att leda fram till en mer permanent arbetstidsförläggning.

4. **Fråga:** Har Polismyndigheten i Stockholms län för avsikt att låta arbetstagarna att göra det och i så fall hur och när?

Svar: Myndigheten har för avsikt att låta arbetstagarna vara med och få inflytande och ett ökat ansvar när det gäller framtagningen av arbetstidsförläggningen i myndigheten. Det kommer att ske i det beredningsarbete som ska påbörjas snarast och pågå under hösten 2008.

5. **Fråga:** På vilket sätt har polismyndigheten tagit hänsyn till ålder- och/eller hälsoskäl och/eller föräldraskap eller andra familjeförhållanden när det gäller den provisoriska arbetstidsförläggningen?

Svar: De beslut som myndigheten tidigare tagit för att underlätta skiftes-tjänstgöring oavsett ålder, föräldraskap, hälsoskäl eller andra familjeförhållanden påverkas varken av den nutida provisoriska eller den kommande permanenta arbetstidsförläggningen.

6. **Fråga:** Har Polismyndigheten i Stockholms län för avsikt att göra det och i så fall hur och när?

Svar: Myndigheten kommer att fortsätta att ta hänsyn till ovanstående skäl vid den kommande permanenta arbetstidsförläggningen, särskilt i

samband med den individuella arbetstidsförläggningen. Verksamhetens krav ska dock beaktas och en individuell bedömning göras vid varje fall.

7. **Fråga:** Förläggningen av arbetstid ska ske med beaktande av verksamhetens krav på god hushållning med resurserna, arbetstagarnas krav på god arbetsmiljö och fritid. Har Polismyndigheten i Stockholms län för avsikt att göra det och i så fall hur och när?

Svar: Se svar på frågorna 1-6.

8. **Fråga:** I förhandlingar inför den provisoriska arbetstidsförläggningen har arbetsgivarföreträdare gjort klart för förbundsområdesstyrelsen i Stockholm att man till alla delar har för avsikt att implementera det nya arbetstidsavtalet. Jag kan ha förståelse för att man vill implementera ett kollektivavtal, men vill veta varför Polismyndigheten i Stockholms län har valt att följa ett kollektivavtal men inte arbetsmiljölagen?

Svar: Myndigheten anser att arbetsmiljölagen följts vid framtagningen av det nya arbetstidsavtalet på nationell och lokal nivå. Själva implementeringsarbetet pågår för närvarande och arbetsmiljölagen följs enligt myndighetens uppfattning, se svar på fråga 1.

9. **Fråga:** Vilka omedelbara åtgärder kommer Polismyndigheten i Stockholms län att vidta för att förhindra det scenario¹ som redovisats i nulägesbeskrivningen från den 29:e september 2008?

Svar: Myndigheten tar den frustration och oro som anställda genom polisförbundet och myndighetens chefer gett uttryck för på stort allvar.

Myndighetens viljeinriktning är att den partsammansatta bredningsgruppen kan påbörja sitt arbete första veckan i oktober och arbetet ska vara slutfört senast den 30 november 2008. Innan förslaget om arbetstidens förläggning presenteras ska riktlinjerna som ligger som grund för förslaget presenteras till samtliga medarbetare inom myndigheten, genom arbetsplatsträffarna. På detta sätt har personalen möjlighet att tycka till om riktlinjerna innan förslaget beslutas. Arbetet kommer att göras i en välvillig anda från arbetsgivarens sida.

Arbetsskade- och tillbudsanmälningar som skrivits med anledning av arbetstidsförläggningen vittnar om upplevd oro, frustration och nedstämdhet. Myndighetens chefer är ansvariga att utreda och åtgärda arbetsskade- och tillbudsanmälningarna. Det åligger arbetsgivaren därefter att åtgärda de påpekade bristerna genom olika typer av åtgärder, både på lokal och central nivå. Ur jämställdhetssynpunkt ska arbetsförhållandena utformas så att medarbetarna ska kunna förena föräldraskap och förvärvsarbete.

¹ Personal som har sömnproblem, svårigheter att kombinera föräldraskap och skifttestjänstgöring, oro, negativ stress, sänkt prestation, svårigheter att fokusera på verksamhetsmålen, försämrad psykosocial arbetsmiljö, sökande efter andra arbeten, sökande till annan tjänst inom myndigheten, chefer som returnerar sitt ansvar inom arbetstidsförläggning m.m.

Hur arbetstidsförläggningen påverkar den enskilde medarbetaren kan inte i sin helhet bedömas på övergripande myndighetsnivå, utan måste göras på de enskilda arbetsplatserna.

Polismyndigheten har under 2008 haft omfattande informationsverksamhet kring arbetstidsavtalet. Ca 700 arbetsgivarföreträdare har under våren fått information om avtalet. Skriftlig information har också getts. Det har dock visat sig svårt att nå ut med information till var och en. Avtalet är komplext och det är först nu i slutet av september när det i praktiken blir klart för var och en vad den nya arbetstidsförläggningen innebär som reaktionerna kommer.

En kompletterande kommunikationsplan avseende höstens arbete med beredning om arbetstidsförläggning i myndigheten ska tas fram i syfte att nå ut till samtliga medarbetare i myndigheten. Information om arbetet med arbetstidsförläggning ska ges löpande både till arbetsgivarrepresentanter, arbetstagarrepresentanter och medarbetare genom IntraPolis och vid diverse informations- och utbildningstillfällen samt arbetsplatsträffar under hösten 2008.

10. **Fråga:** Med anledning av att Polismyndigheten i Stockholms län är den största Polismyndigheten i Sverige, undrar jag om myndigheten har övervägt att hantera införandet av arbetstidsavtalet på likartat sätt som i t.ex. Västra Götaland? Om inte, utifrån vilken bedömning?

Svar: Polismyndigheten i Stockholms län ansvarar för arbetstidsförläggningen i den egna myndigheten, inte i någon annan myndighet. Myndigheten har via samverkan efterhört hur övriga myndigheter har hanterat arbetstidsförläggningen utifrån deras lokala behov. Myndigheten tar dock i arbetstidsförläggningen hänsyn till de förhållanden som råder i Polismyndigheten i Stockholms län och myndigheten har därför inte övervägt att hantera införandet av arbetstidsavtalet på ett likartat sätt som någon annan myndighet.

POLISMYNDIGHETEN

Annelie Hedman
Personaldirektör